

මේ පාඩම ඉගෙනීමෙන් ඔබට,

- * උක්තය හා ආධ්‍යාතය.
- * කර්තෘ කාරක හා කර්ම කාරක වාක්‍ය.
- * උක්තාධ්‍යාත යෝගයේ සාමාන්‍ය රීති.
- * උක්තාධ්‍යාත යෝගයේ විශේෂ රීති.

පිළිබඳ ව කරුණු අවබෝධ වනු ඇත.

ලමා මහල්ලා

නගරයට සමීපයෙන් පිහිටි එක්තරා පාළු වීථියක උදයෙහි තරුණ රුමක් ගැහැනියක් ඇවිදීමක් සිටියා ය. දීප්තිමත් සිනා රැල්ලක් ඇගේ දෙ තොලෙහි රැඳී තිබිණ. ඇය සමග සාවුරුද්දක දරුවෙක් ද විය. ඇගෙන් පෙම්බර බැලුම් හෙළනු ලැබූ දරුවාගේ මුහුණ ප්‍රීතියෙන් ඉපිලිණි.

ඔහුගේ අතෙහි විශාල රෝදයක් විය. කෝටුවකින් රෝදය ගහගෙන යන දරුවා ප්‍රීතියෙන් හඬ නඟා සිනාසුණේ ය. වරෙක ඔහු කෝටුව හිස වටා මහත් වේගයෙන් කරකැවුවේ ය. කෙතරම් ප්‍රීතියක් ද? මින් පෙර කිසි දිනක ඔහුට රෝදයක් නො තිබුණේ ය. පෙරළී දුවන රෝදය පසුපස දරුවා සිනාසෙමින් දුවන්නට විය. උදේ පාන්දර වීථිය, සිනාසෙන හිරු, කෙමෙන් වැඩිවන නගරයේ සෝෂාව ආදී සියල්ල ම නුහුරු නුපුරුදු අලුත් දේවල් සේ ඔහුට පෙනිණි.

වීථියේ ගමන්කළ වැරහැලි ඇඳගත් මහලු මිනිසෙක් දරුවාටත් ගැහැනියටත් යාමට ඉඩ දීම පිණිස පටු මගෙහි අයින්ට ම විය. තම අඳුරු දෙනෙත යොමා දරුවා දෙස බලා සිනාසුණු ඔහුගේ හිස අවුල් සහගත අදහස්වලින් පිරෙන්නට වූයේ ය.

“පුංචි මහත්තයෙක්” යි මහල්ලා තමාට ම කියාගත්තේ ය. “ඇඹිත්තං හාදයෙක්” ඕ සන්තෝෂයෙන් පැළෙනවා. බලහංකො උඩ පැන පැන රෝදය ගහගෙන යන හැටි.

මේ මහලු මිනිසා දරුවකු ව සිටිය දී ගත කළේ ඉතා දු:ඛිත ජීවිතයෙකි. දැනටත් සැපවත් යැයි කිව හැකි කිසිවක් ඔහු කෙරෙහි නැත. තමන් කුඩා අවධියේ කුස ගින්නේ හිටි හැටි, සීතලේ වෙවුලු සැටි, ගුටි කෑ සැටි ඔහුට මතක් විය. රෝදයක් සමග හෝ වෙන යම් කිසි බඩුවක් සමග හෝ සෙල්ලම් කිරීමේ ප්‍රීතිය ඔහු කිසි කලෙක නො වින්දේ ය. ඔහුගේ මුලු ජීවිතය ම පිරි තිබුණේ දුකින් හා දුර්භාග්‍යයෙන් ය.

එ හෙයින් ඔහුට තමා විඳි එක ම සැපතකුදු මතක් කරනු නොහැකි විය. දත් නැතිව මුව විරිත්තා දරුවා දෙස බලා සිනාසුණු ඔහු දරුවාට ඊර්ෂ්‍යා කළේ ය.

“මොන මෝඩ සෙල්ලමක් ද ඔය රෝද ගැහිල්ල” යි තමාට ම කියාගත් ඔහු තවදුරටත් ඊර්ෂ්‍යාවෙන් පෙළෙන්නට වූයේ ය.

කුඩාකල සිට මහලු වන තුරු වැඩ කළ, පැක්ටරියේ වැඩට ගිය මුළු දවස තිස්සේ ම සිතන්නට වූයේ අර දරුවා ගැන ය. ඉතා තදින් ගැඹුරට වැදුණු ඒ සිත ලෙහෙසියෙන් අස් කරගත නොහැකි වූයේ ය. රෝදය ගසමින් දුවන - සිනැහෙන - උඩපනින - දරුවා ඔහුට පෙනෙන්නට විය.

කා බී සැප විඳ කොපමණ හොඳට මහතට සිටිය ද ඔහු..... පැක්ටරියේ මැෂින්වලින් නගින සෝෂාව අස්සේ මුළු දවස තිස්සේ ම මහල්ලාට පෙනුණේ රෝදය ගසමින් යන දරුවා ය.

පසු දින උදයෙහි සිතුවිලිවලින් යළිත් මහලු මිනිසා පෙළෙන්නට විය.

පැක්ටරියේ නොයෙක් මැෂින් සෝෂා නගමින් ක්‍රියා කරයි. කම්කරුවෝ නොයෙක් ක්‍රියාවන්හි යෙදී සිටිති..... මහල්ලාගේ දත් නැති මුව නොපෙනෙන ප්‍රීතියකින් පිබිඳෙයි.වාතය දූවිලිවලින් බර වී ඇත. ලොකු කුඩා මැෂින් රෝද කරකවන හම් පටි හඬ නගමින් ඇදෙයි. නළවලින් පිටවන වාෂ්ප නිසා

පැක්ටේරියේ ඇත මුලු නො පෙනී යයි. සිත් පිත් නැති අවතාර මෙන් අතරින් පතර මතුවන මිනිසුන්ගේ කටහඬ මැණිත්වල සෝෂාවෙන් යටපත් වේ.

මහලු මිනිසාගේ සිත යළිත් ක්‍රියා කරන්නට විය. මොහොතකට ඔහු කුඩා දරුවෙක් වූයේ ය.තරුණ රුමත් මවක් ඔහු පසෙකින් වූවා ය. තම අතෙහි රෝදයක් හා එය ඵලවාගෙන යාමට කෝටුවක් ද විය. ඔහු කෝටුවෙන් ගසමින් රෝදය හා සමග සෙල්ලම් කරන්නට පටන් ගත්තේ ය.

කාලය දින ගණනින් ගෙවී යද්දී පැක්ටේරියේ වැඩ පළ ද නිසි සේ කෙරිණි. මහල්ලාගේ සිතිවිල්ල ගෙවී නොගියේ ය.

වැඩ කොට සවස් වේලෙහි ආපසු ගෙදර එන මහල්ලාට පාරේ වැටී තිබුණු පරණ පීප්පයක රෝද පට්ටමක් හමු විය. ඉතා අපිරිසිදු මළ බැඳුණු එය දුටු වහාම ඔහු ප්‍රීතියෙන් ඉපිලෙන්නට වන. ඔහුගේ අඳුරු දෙනෙතෙහි සතුටින් කඳුලු බිඳු නැගිණි. නොඉවසිය හැකි ආශාවකින් හා සන්තෝෂයකින් ඔහු වෙළී යන්නට විය.

පරීක්ෂාවෙන් අවට බලා බිමට පහත් වී ගැහෙන අතින් යුතුව රෝදය අවුලා ගත් හෙතෙම විලියෙන් සිතා සෙමින් එය ගෙදර ගෙන ගියේ ය.

කිසිවකු මෙය දැක්කේ වත් ප්‍රශ්න කළේ වත් නැත. ඉතා පරණ, කැඩුණු, අබලන් වූණු, රෝදයක් ගෙන යන මහල්ලකුට කවුරු සැලකිල්ලක් දක්වත් ද?

සරදමට ලක්වන බියෙන් ඔහු එය ගෙන ගියේ සඟවාගෙන ය. රෝදය අවුලා ගත්තේ කුමකට ද කියා හෝ ගෙන යන්නේ කුමකට ද කියා හෝ තෙමේ ම නො දන්නේ ය. ඒ රෝදය අර දරුවාගේ රෝදය වැනි විය. ඔහුට එය ම ඇති. රෝදය දෙස බලා මහත් අශාවෙන් එය අතගාන හැම වතාවක දී ම ඔහුගේ සිතිවිලි කැලැඹී මහත් වේගයෙන් නැග එයි.

මහල්ලාගේ දුගී නිවසේ කබල් ඇඳ යට දින කීපයක් ම අර රෝදය තිබුණේ ය. ඇතැම් විට ඔහු ඇඳ යටින් එය මැතට ඇද ඕනෑකමින් බැලී ය. අබලන් වූ, අපිරිසිදු රෝදය නිසා මහල්ලාගේ සිතට සැනසුම ලැබුණි. ඒ හැම විට ම අර ප්‍රීතිමත් දරුවා පිළිබඳ සිතිවිලිවලින් ඔහුගේ හිස පිරිණි.

එක් රමණීය උදෑසනක කුරුල්ලන් අතු අතර නාද දෙද්දී පාන්දරින් ම අවදි වූ මහල්ලා රෝදයක් ගෙන නගරයෙන් මඳක් ඇතින් වූ ගම්බද පෙදෙසට ගියේ ය. එහි ගොස් පැරණි ගසින් හා කටු පඳුරින් යුතු වන ලැහැබක් මැදින් ගමන් කළ ඔහු වරින් වර කැස්සේ ය. ගොරෝසු ගැට සහිත පොත්තෙන් වැසුණු මහා ගස්වල නිහඬ බව ඔහුට තේරුම් ගත නොහැකි විය. ශාන්ත උදයේ පැවති මීදුම ගස් අතරින් පොළොවට ගලා එන්නට විය. ඔහු වියළි කොළ මත දෙපා තබමින් ගමන් කරන්නට විය.

වියළි අතු කැබැල්ලක් කඩා ගත් හෙතෙම තම රෝදය එහි එල්ලා ගත්තේ ය.

අලුතින්, ලියැලුණු තණ මත පැතිරුණු පිණි බිඳුවලින් ද නිසල හිරු එළියෙන් ද යුතු එළිමහනකට මහල්ලා අවසානයේ දී පැමිණුණි. ඉක්බිතිව ඔහු තම රෝදය කෝටුවෙන් තල්ලු කොට රෝදයට පහරක් ගැසී ය. රෝදය තණ බිම මත පෙරළී දුවන්නට විය.

මහ හඬින් සිනාසී උදම්වූණු මහල්ලා රෝදය පසු පස්සේ දරුවා මෙන් දුවන්නට වූයේ ය. උඩ පනිමින් කෝටුවෙන් ගසමින් රෝදය පදවන්නට ඔහු පටන් ගත්තේ ය. අර දරුවා කළ සේ ම කෝටුව තම හිස වටා කර කැටී ය.

තමා ඉතා කුඩා, ප්‍රිය ජනක, ප්‍රීතිමත් එකකු ලෙස ඔහුට පෙනිණි. නිතර ම තමා පසු පස යමින් පෙම්වත් බැලුම් හෙළන මවක තමාට ද ඇත්තා සේ ඔහුට වැටහුණේ ය. පළමුවරට ගෙයින් පිටතට යන දරුවකු පරිද්දෙන් ඔහු නිල් තණ හා පඳුරු මත දුව පනිමින් මහත් ආස්වාදයක් වින්දේ ය.

රෝදයක් සමග වන රොදෙහි උදය කාලය ගතකරන්නට මහල්ලා ප්‍රිය කළේ ය. තමා කරන දෙය එළි වී සරදමට භාජන වෙති'යි යන සිත ඇතැම් විට ඔහු තුළ ලජ්ජාවක් ඇති කළේ ය. මෙවැනි අවස්ථාවන්හි දී ඔහු බියෙනුත් කැලඹිල්ලෙනුත් යුතුව අවට බැලී ය.

එහෙත් කිසිවකු කිසිවිටක පෙනෙන මානයේ වත් ඇසෙන මානයේ වත් සිටියේ නැත.

එබැවින් සිත් සේ ක්‍රීඩා කිරීමෙන් පසුව ප්‍රීතියෙන් උදම් වෙමින් නගරයට ඒම මහල්ලාගේ සිරිත විය.

කිසිවෙකුටත් මේ සිද්ධීන් දැන ගැනීමට නො ලැබුණි. මහල්ලා මෙපරිද්දෙන් ම ක්‍රීඩා කළේ ය. තදින් පින්ත පැවතුණු එක් උදෑසනක ක්‍රීඩා කිරීමෙන් ඔහුට ප්‍රතිශ්‍යාව වැළඳුණේ ය. වැඩි දිනක් යන්නට කලින් ඔහු මිය ගියේ ය.

-මසුන් මරන්නෝ-

අප ව්‍යවහාර කරන භාෂාව කථන මාධ්‍යය හා ලේඛන මාධ්‍යය යනුවෙන් දෙකොටසකට බෙදා දැක්විය හැකි ය. කථන මාධ්‍යයේ දී ශබ්ද උච්චාරණය මගින් අදහස් පළකරන අපි, ලේඛන මාධ්‍යයේ දී “ශබ්ද” වෙනුවට පිළිගත් (සම්මත) සංකේත භාවිත කරමු. “අක්ෂර” යනුවෙන් හැඳින්වෙනුයේ ද මේවා ය.

අක්ෂර පිළිගත් රටාවකට ගැලපීමෙන් අප සකස් කරගනු ලබන කුඩා ම ඒකකය වචන යි. වචන නිර්මාණාත්මක ව, පිළිගත් රටාවකට සංවිධානය කිරීමෙන් පූර්ණ අදහසක් පළ කළ හැකි වාක්‍ය සාදා ගැනීමට පුළුවන. එවැනි වාක්‍ය සමූහයක් මගින් වඩාත් පුළුල් අදහස් ප්‍රකාශනයට අපට අවකාශ ලැබේ.

අපි මෙහි කියවූ කතාව දෙස අවධානය යොමු කරමු. එහි මූල සිට අග දක්වා ම ඇත්තේ ද යට කියන ලද ආකාරයට සකස් කරගත් වචන හා වාක්‍ය සමූහයකි. එහෙත් ඒ සෑම වාක්‍යයක් ම සිංහල භාෂාවේ පිළිගත් සම්මතයන්ට / රීතීන්ට අනුකූල ව ලියා ඇති බව අප මතක තබා ගත යුතු ය. ජාතියේ හා භාෂාවේ පැවැත්ම අගය කරන්නන් වශයෙන් අප ද සම්මත රීති හා සම්ප්‍රදායයන් අවබෝධයෙන් යුතු ව අනුගමනය කරමින් ලේඛනයේ යෙදීම වැදගත් ය.

මූලික පිරිවෙන් 1-2-3 ශ්‍රේණිවලදී ‘වාක්‍ය නිර්මාණය’ පිළිබඳ ව ඔබ කරුණු උගත්තෙහි ය. උගත් කරුණු තහවුරු කර ගැනීම සඳහා යළි සැකෙවින් විමසා බලමු.

උක්තය හා ආධ්‍යාතය

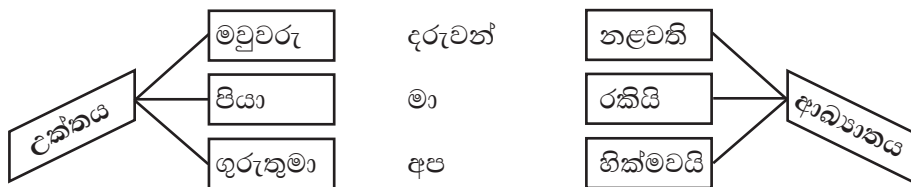
වාක්‍යයක් නිවැරදි ව ලියන්නට නම් උක්තය හා ආධ්‍යාතය අතර සම්බන්ධය අවබෝධ කරගත යුතු ය. එකිනෙක සමග අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් බැඳී සිටිමින් පුළුල්වූත් - නිවැරදිවූත් - පැහැදිලිවූත් අදහස් ප්‍රකාශනයට මහෝපකාරී වන, වාක්‍යයක ඇති ප්‍රධාන කොටස් දෙක උක්තය හා ආධ්‍යාතයයි.

ආධ්‍යාතය යනු වාක්‍යයේ අවසාන ක්‍රියාව යි.

ආධ්‍යාතයෙන් (අවසාන ක්‍රියාවෙන්) කියැවෙන (උක්තවන) තැනැත්තා/ තැනැත්ති/ තැනැත්තෝ / දෙය / දේවල් / සංකල්ප උක්ත යයි.

උදාහරණ :-

මෙම වාක්‍යවල, පිළිවෙළින් නළුවති, රකිය, හික්මවයි, යන ආධ්‍යාතවලින් උක්ත වූයේ 'මවුවරු', 'පියා', 'ගුරුතුමා', යන පද යි.

එසේ ම එම ආධ්‍යාතවලින් නොකියවුණු 'දරුවන්', 'මා', 'අප' යන පද හඳුන්වන්නේ අනුක්ත පද යනුවෙනි.

ක්‍රියාකාරකම 8.1

පහත දැක්වෙන වගුව සුදුසු උක්ත පද හෝ අනුක්ත පද යොදා පුරවන්න.

ප්‍රථම පුරුෂය	ඒක වචන		බහු වචන	
	උක්ත පදය	අනුක්ත පදය	උක්ත පදය	අනුක්ත පදය
	ඔහු ඇය ආනන්ද සුජාතා	ඔවුන්

මධ්‍යම පුරුෂය	නූඹ තෝ තා තී	නූඹලා තොප
උක්තම පුරුෂය	මා	අපි

කර්තෘකාරක වාක්‍ය හා කර්ම කාරක වාක්‍ය

වාක්‍ය ලියා දක්වනු ලබන ආකාරය අනුව,

1. කර්තෘ කාරක වාක්‍ය.
2. කර්ම කාරක වාක්‍ය.

යනුවෙන් දෙකොටසකට බෙදා දැක්විය හැකිබව මේ වන විටත් අපි උගෙන ඇත්තෙමු.

ඒ අනුව,

වාක්‍යයක ආධ්‍යාතයෙන් උක්ත වන්නේ කර්තෘ පදය නම් එවැනි වාක්‍යයක් කර්තෘ කාරක වාක්‍යයකි.

උදාහරණ :-

<u>කර්තෘ</u>	<u>කර්මය</u>	<u>ක්‍රියාව (ආධ්‍යාතය)</u>
මව	දරුවා	නළවයි.
මවුචරු	දරුවන්	නළවති.

- * නළවයි → කවුද? → මව
- * නළවති → කවුද? → මවුචරු

මේ උදහරණවලට අනුව පිළිවෙලින් 'නළවයි', 'නළවති' යන ආධ්‍යාතවලින් උක්ත වූයේ 'මව', 'මවුවරු', යන කර්තෘ පද නිසා, මෙවැනි වාක්‍යවලට 'කර්තෘ කාරක වාක්‍ය' යැයි කියමු.

වාක්‍යයක ආධ්‍යාතයෙන් උක්ත වන්නේ එහි කර්ම පදය නම්, එවැනි වාක්‍යයක් කර්ම කාරක වාක්‍යයකි.

උදහරණ :-

<u>කර්තෘ</u>	<u>කර්මය</u>	<u>ආධ්‍යාතය</u>
මව විසින්	දරුවා	නැළවේ/ නළවනු ලබයි.
මවුවරුන් විසින්	දරුවෝ	නැළවෙති/ නළවනු ලබති.

- * නැළවෙයි/නළවනු ලබයි. → කාවද? → දරුවා.
- * නැළවෙති/ නළවනු ලබති. → කාවද? → දරුවෝ.

මෙම උදහරණවලට අනුව පිළිවෙලින් 'නැළවෙයි', 'නැළවෙති' යන ආධ්‍යාතවලින් උක්ත වූයේ 'දරුවා', 'දරුවෝ' යන කර්ම පද යි. එම නිසා මෙවැනි වාක්‍යවලට 'කර්ම කාරක වාක්‍ය' යයි කියමු.

උක්තාධ්‍යාත යෝගයේ සාමාන්‍ය රීති

වාක්‍ය නිර්මාණයේ දී අනුගමනය කළ යුතු උක්තාධ්‍යාත යෝගයේ 'සාමාන්‍ය රීති' පිළිබඳ ව මේ වනවිට ඔබට දැනුමක් හා අවබෝධයක් තිබේ. උගත් දේ යළි තහවුරු කර ගැනීම සඳහා උක්තාධ්‍යාත යෝගයේ සාමාන්‍ය රීති කිහිපයක් පිළිබඳ ව යළි විමසා බලමු.

1. උක්තය හා ආධ්‍යාතය වචනයෙන් සමාන වේ.
 උදහරණ :- දැරිය මල් නෙළයි (ඒකවචන)
 දැරියෝ මල් නෙළති (බහුවචන)

2. උක්තය හා ආධ්‍යාතය පුරුෂයෙන් සමාන වේ.
 උදහරණ :- ළමයා අකුරු ලියයි.
 නුඹ අකුරු ලියහි.
 මම අකුරු ලියමි.

3. ආධ්‍යාතය කෘදන්තයක් නම් උක්තය හා ආධ්‍යාතය ලිංග වශයෙන් ද සමාන වේ.

- උදහරණ :- උපාසකයා සිල් සමාදන් වූවේ ය.
 උපාසිකාව සිල් සමාදන් වූවා ය.
 උපාසකයා සිල් සමාදන් වන්නේ ය.
 උපාසිකාව සිල් සමාදන් වන්නී ය.

4. අතීත - අනතීත කාලවලට අයත් ආධ්‍යාත යෙදීමේ දී වචන භේදය, පුරුෂ භේදය පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් විය යුතු ය.

උදහරණ :-

උක්තය			ආධ්‍යාතය		
			අතීත	අනතීත	
				වර්තමාන	අනාගත
ප්‍රථම පුරුෂ	ඒක වචන	ඇය ඔහු	ගියා ය. ගියේ ය.	යයි. යයි.	යන්නීය/යයි/ යන්නේ ය.
	බහු වචන	ඔවුහු	ගියහ. ගියෝ ය.	යති. යති.	යන්නෝ ය/ යති.
මධ්‍යම පුරුෂ	ඒක වචන	නුඹ/ තෝ/ තී	ගියෙහි.	යහි.	යන්නෙහි/ යහි.
	බහු වචන	නුඹලා/ තොපි	ගියෙහු.	යහු.	යන්නෙහු/ යහු.
උත්තම පුරුෂ	ඒක වචන	මම	ගියෙමි.	යමි.	යන්නෙමි/ යමි.
	බහු වචන	අපි	ගියෙමු.	යමු.	යන්නෙමු/යමු.

ක්‍රියාකාරකම 8.2

හිස්තැනට සුදුසු ආධ්‍යාත පද යොදා වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

කාලය	අතීත කාලය		වර්තමාන කාලය		අනාගත කාලය	
	ඒක වචන	බහු වචන	ඒක වචන	බහු වචන	ඒක වචන	බහු වචන
ප්‍රථම පුරුෂ	ගියේ ය	යයි.	යති.	යයි/ යන්නේ ය.
මධ්‍යම පුරුෂ	ගියෙහි	යහි/ යන්නෙහි.
උත්තම පුරුෂ	ගියෙමු.	යමු.	යන්නෙමු.

උක්තාධ්‍යාත යෝගය පිළිබඳ විශේෂ රීති

ඉහත දක්වන ලද උක්තාධ්‍යාත යෝගයේ සාමාන්‍ය රීතිවලට වෙනස් ව උක්තය හා ආධ්‍යාතය යෙදුණු අවස්ථා පැරණි හා නූතන ලේඛන ව්‍යවහාරයන්හි අපට දැකිය හැකි ය. 'උක්තාධ්‍යාත යෝගය පිළිබඳ විශේෂ රීති' යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ ඒවා ය. පහත දැක්වෙන්නේ එවැනි විශේෂ රීති කිහිපයකි.

1. වාක්‍යයක උක්තය නපුංසක ලිංග බහුවචන වුව ද, ආධ්‍යාතය ඒක වචනයෙන් ම තැබේ.
 උදාහරණ :- ගස් සුළඟින් වැටෙයි.
 තරු අහසේ බබළයි.
2. නපුංසක ලිංග උක්තයක් ඕ/හු විභක්ති ප්‍රත්‍යයන් ගෙන ඇත්නම් ආධ්‍යාතය බහු වචනයෙන් තැබේ.
 උදාහරණ :- පියුම්හු විකසිත වෙති.
 ගංගාවෝ මුහුද කරා ගලා බසිති.
3. දේවී, මෙහෙසි වැනි ගෞරවාර්ථ පදයක් සහිත ඒකවචන ස්ත්‍රී ලිංග උක්තය සඳහා අතීත කාල ආධ්‍යාතය බහුවචනයෙන් තැබීම පුරාණ ගද්‍ය සම්ප්‍රදායයි.

උදහරණ :- අමරාදේවී බෝසතාණන්ට මග කියාලා නැගී ගිය හ.
 (උම්මගේ ජාතකය)
 මද්දේවී ‘‘ස්වාමීනි මම යැයි කී හ’’
 (බුත්සරණ)

එහෙත් ශුද්ධ ආධ්‍යාතය වෙනුවට කෘදන්ත ක්‍රියාව යොදන විට, එහි ස්ත්‍රී ලිංග රූපය ම යෙදිය යුතු ය.

උදහරණ :- විහාරමහා දේවී මුහුදට බිලි වූවා ය.

4. රළ, පෙළ, කැළ, ගණ, පිරිස, සෙනග, වැනි සමූහාර්ථවාචී පදයක්, ප්‍රාණවාචී නාම පදයක් සමග යෙදී උක්තය වශයෙන් සිටී නම්, ආධ්‍යාතය බහුවචනයෙන් තැබේ.

උදහරණ :- නන් හය සෙන් සිටියෝ සිටි මතිනි.
මින්රළවුක් ගං වෙරළට රැස්වූ.
සෙබළ පිරිස සතුරන් පළවා හරිති.

5. රළ, පෙළ, කැල, ගණ, පිරිස, සෙනග, වැනි සමූහාර්ථවාචී පදයක්, අප්‍රාණවාචී නාම පදයක් සමග යෙදී උක්තය වශයෙන් සිටී නම්, ආධ්‍යාතය ඒක වචනයෙන් තැබේ.

උදහරණ :- තුරු පෙළ මහ සුළඟින් ඇඹරෙයි.
තරු පන්තිය අහස් තලයෙහි රැස්වෙයි.

6. ගෞරවාර්ථවත් වහන්සේ, වහන්දෑ වැනි පදයක් උක්තය සමග යෙදෙන විට ආධ්‍යාතය බහු වචනයෙන් හෝ සේක/ දෑය යනුවෙන් අවසන් වේ.

උදහරණ :- මැණියන්දෑ පෙහෙවස් සමාදන් වූහ./ වූදෑය.
තෙරුන්වහන්සේ පිඬු සිඟා වඩිති./ වඩින සේක.

7. කෙනෙක්, අයෙක්, අය, ඇතැමෙක්, සමහරෙක්, සමහරු, කවරෙක් වැනි පද නිත්‍ය බහු වචන පද යි. එවැනි පදයක් උක්තය වශයෙන් යෙදෙන කල ආධ්‍යාතය බහුවචනයෙන් තැබේ.

උදහරණ :- කෙනෙක් දහමිහි හැසිරෙති.
සමහරු පිනට දහමට ලැදිවෙති.

8. සංශයාර්ථය හඟවන වාක්‍යයක ‘යි’ නිපාතය හා බැඳුණු අන්තර් වාක්‍යයේ කර්තෘ අනුක්‍රම රූපයෙන් තබා, ආධ්‍යාතය ප්‍රථම පුරුෂ බහු වචනයෙන් තැබිය යුතු ය.

උදාහරණ :- අප හොඳින් විභාගය සමත්වෙති’යි ගුරුවරයා සිතයි.
සතුරන් නගරයට ඇතුළුවෙති’යි නුවර වැසියෝ බිය වූහ.

9. ශ්‍රී ලංකා සුවනාර්ථයේ යෙදෙන ල/ලු නිපාත ඇතිවිට ද ප්‍රශ්නාර්ථයේ යෙදෙන ‘ද’ නිපාතය ඇතිවිට ද කර්තෘ උක්ත රූපයෙන් ම තැබේ.

උදාහරණ :- සෝමාලියානු මුහුදු කොල්ලකරුවෝ ශ්‍රී ලාංකික ධීවර යාත්‍රා පැහැර ගත්තෝ ල.
ක්‍රීඩා ලෝලීහු ක්‍රීඩකයින් දිරිමත් කළෝ ද?

10. ආධ්‍යාත පුරුෂයක යෙදෙන වාක්‍යවල කර්තෘ පද දෙක ම උක්ත රූපයෙන් ම තැබේ.

උදාහරණ :- වරදකරුවෝ අපි ය.
ඔවුහු වෙළෙන්දෝ ය.

11. අවිනිශ්චිතාර්ථයේ යෙදෙන ‘වි’ නිපාතය ඇතිවිට ආධ්‍යාතය ප්‍රථම පුරුෂ ඒක වචනයෙන් ද, කර්තෘ පදය අනුක්‍රම ව ද තැබිය යුතු ය.

උදාහරණ :- ඔවුන් හොඳින් ජීවත් වේවි.
සතුරන් පරාජය වේවි.
මා විභාගය සමත් වේවි.

12. ආධ්‍යාතය වෙනුවට ඇත/නැත යන පද යෙදෙන විට කර්තෘ පද උක්ත රූපයෙන් ම සිටී.

උදාහරණ :- ගෙයි මිනිස්සු නැත.
පෙරහැරේ අලි ඇත.

13. ඇත/නැත පද පූර්ව ක්‍රියාවකින් හෝ භාව ක්‍රියාවකින් පසුව යෙදෙන විට වාක්‍යයේ කර්තෘ අනුක්‍රම කළ යුතු ය.

උදාහරණ :- සිසුන් පාසලට පැමිණි නැත.
මා ඔවුන් කිසි දිනක දැක නැත.
උපාසිකාවන් විහාරයට පැමිණෙනු ඇත.

14. යුතු/ මැනවි ආදී පදයකින් වාක්‍යයක් අවසන් වනවිට, වාක්‍යයේ කර්තෘ පදය අනුක්‍රමය රූපයෙන් තැබේ.

උදාහරණ :- පාරේ යන්නන් දකුණු පැත්තෙන් යා යුතු ය.
අප දෙමාපියන්ට සැලකීම මැනවි.

15. ඇයි? කෙසේ ද? කවරද ද? ආදී ප්‍රශ්න වාචි පදයකින් කෙළවර වන වාක්‍යයක කර්තෘ අනුක්‍රමය රූපයෙන් යෙදිය යුතු ය.

උදාහරණ :- ළමයින් නිතරම අසනීපවන්නේ ඇයි?
ඔවුන් මා හමුවන්නේ කවදා ද?

ක්‍රියාකාරකම 8.3

සුදුසු ආබාහන පද යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

1. හිමිදිරි උදයේ කරුලු ගී නද (ඇසෙයි/ ඇසෙති)
2. තාරකාවෝ රැ අහසෙහි (බබළෙති/ බබළෙයි)
3. පටාචාරාවෝ පැවිදි ව රහත් බව (ලැබීය/ ලැබූහ)
4. අම්මා ඇඹුල රැගෙන කුඹුරට (ගියාහ/ ගියාය)
5. ඇත් රංචුව ගමට (වැදුණාහ/ වැදුණේය)
6. බුදුරජාණන් වහන්සේ පිඬු සිඟා (වැඩියේය/ වැඩියේක)
7. මා අද ගෙදර එති'යි අම්මා (සිතන්නීය/ සිතන්නෝය)
8. සිංහලයෝ ද? (බෞද්ධයන්/ බෞද්ධයෝ)
9. මෙවර විභාගයෙන් ජය ලැබුවෝ ය (අප/ අපි)
10. උසස්පෙළ ශිෂ්‍යයෝ ලු (ජයග්‍රාහකයන්/ ජයග්‍රාහකයෝ)

ක්‍රියාකාරකම 8.4

පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සදොස් නම් නිදොස් කොට නැවත ලියන්න.

1. දරුවෙක් අද යහමග යන්නේ කෙසේ ද?
2. මියෝ වෙණ කති'යි අද මවුපියෝ දෙදෙන 'සු සු' යැයි අත් ගැසූහ.
3. පුතා හොඳින් පාඩම් කරමි'යි අම්මා ගුරුතුමාට කීවා ය.
4. යුවතියක් අද තනිව මහමග යාම නොමැනවි.

5. ශිෂ්‍යයෝ හෙට උදයේ පාසල් ඒවි.
6. සිංහලයන් ආර්යයෝ ලූ.
7. ඔවුහු තවම ගෙදර පැමිණ නැත.
8. සොරමුළ ගෙවල් බිඳිමින් යයි.
9. බොහෝ අය තම වාසිය සලකයි.
10. පිරිසේ සමහරෙකු අසාධාරණයට විරුද්ධ වූහ.

ක්‍රියාකාරකම 8.5

මෙහි පාඩම ආරම්භයේ යෙදී තිබූ කතාව ඇසුරෙන් උක්තාධ්‍යාත සම්බන්ධයේ සාමාන්‍ය ඊති හා විශේෂ ඊතිවලට අදාළ වාක්‍ය තෝරාගෙන ලියා දක්වන්න.

